

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petisors egyszeri hirdetése
 50 f. Közlemények sora 80 f.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám.
 Telefon-szám: 16.

Életbölcesség.

Van-e az életnek értelme, célja, értéke és tartalma?

Sok nagy gondolkodó vetette fel már régebben és újabban ezt a kérdést. A régiek „életbölcességnek“, „az erényes, bölcs“ és következképpen „boldog életre vezető tudománynak és gyakorlatnak“, az újabbak közül *Eucken*, a jénai filozófus „életrendnek, életrendszernek, új élet- és világfelfogásnak“, sőt „szellemi élettartalomnak és életértéknek“ mondja számos — egy magyarul is megjelent — nagyírú művében.

Az új élet forrásainak megnyitása s így életünk egészének belülről való megújulása, új egységbe foglalása s a meglévőnél magasabb szintűre való emelése különösen aktuális ma, amidőn azt látjuk, hogy népek pusztulnak el szellemi kultúrájukkal együtt, szemünk előtt természeti katasztrófák, földrengések, árvizek, járványok, éhínségek, világháborúk könyörtelenül pusztítanak, nem törődve, sőt azokat eltaposva, a magasabb szellemi élet értékeivel. Mi több, a sajátos emberi élet körében is miközöttünk és mibennünk mennyi gyarlóság, mennyi önzés, mennyi megátalkodottság, mennyi látszat és hazugság akadályozza lépten-nyomon a szellemi élet urafomrajutását! Még a legjobb viszonyok között is, hát még a mai világháborúban, fájdalmasan érezzük az élet-

eszmény mögött való elmaradottságunkat, s érzületünk, gondolkodásunk és akaraterőnk aránytalanságát, sőt fogyatékoságát!

Beszélhetünk-e hát a valódi élet szilárd alapjáról, biztos irányáról, értelméről, értékéről és tartalmáról, amidőn a szétszakadozottság a jelenkor szellemi életére félreismerhetetlenül nyomja reá a válság szellemi bélyegét!? Pedig fel kell vetnünk a kérdést különösen nekünk tanároknak, ha az ifjúságra nevelőleg hatni akarunk és mindnyájunknak, akik a műveltség terjesztésének és a kultúra valódi értékelésének a szolgálatában állunk.

Könnyen végez e nagy kérdéssel az a szkeptikus, mindenben kételkedő és mindent le- és megtagadó útszéli felfogás, mely, sokszor kényelemszeretettől is, lemond az élet problémájának lehető megoldásáról, s egy biztos alapon nyugvó egységes és egészséges élet- és világfelfogásról. Pedig cselekedni, munkára, tetterre és szilárd elhatározásra felhívni, céllal, tartalommal, értelemmel bíró életmunkát folytatni nem lehet szkeptikus alapon, hanem csak egységes, határozott szellemi világ- és életfelfogás alapján. Ehhez mélység, bensőség, következetesség, életelevenség, nemeség, szemléletes gazdagság és biztos célkitűzés, nem pedig kételkedés és lemondás szükséges. *Eucken*hez hasonló ihlettségig lelkes, izig-vérig komoly, elszánt, irányításra, vezetésre, erős, határozott, ele-

venhatású gondolkodó és akaró egyéniségekre van mai szakadozott korunknak szüksége, — igazi életreformátorokra, akik nemcsak felvilágosítani, nemcsak oktatni akarnak, hanem a különböző világ- és életfelfogás lehetőségei között bennünket elhatározásra bírni, megnyerni és meggyőzni akarnak egyéni és társaséletünkben egyaránt. E célból nem elvont elméletekből, hanem az élet tapasztalataiból kell kiindulni, mert azok hatalmát és reális valóságát itt senki el nem kerülheti. S itt jogos a tapasztalati lélektannak az az eljárása, mely a természettudományi felfogást a lélek szellemi önállóságának sérelme nélkül a lelki élet világára is terjeszti ki. Az emberi életfolyamat lelki és szellemi jelenségei pedig azt mutatják, hogy élettartalmunk *többet* foglal magában, és az emberben, még a legegyszerűbben is *több* lakozik, mint amennyit természettudományi alapon könnyűszerrel megmagyarázni lehet. *Külön világ* a természet és a szellem világa, az érzéki, történeti és szellemi egyéniség, a biblia szerint „a világ fiainak okossága“ s „a világosság fiainak bölcsesége“ természeti egyéniségünk és szellemi személyiségünk, mert hát „a test a szentlélek temploma“, „a szem a lélek tüköre“, az ember „az Isten képmása“, aki „nemcsak kenyérrel él, hanem Isten igéjével is“ egyszersmind. S e lelki és szellemi életünk tapasztalat szerint az *uralomra-*

TÁRCA.

A rendez-vous.*

Egy aranyugaras forró nyári délután, a pesti oldalon, akkor találkoztam velük, mikor a régi borsepület tájékán a Dorottya-utcába fordultam. A férfi 45—50 éves lehetett, a lányka is túl volt már a huszon, de azért a bácsihoz képest mégis igen fiatalnak látszott és nehéz volt kitalálni, hogy a lánya, a felesége vagy voltaképpen kije ő az öregnek. A férfi amolyan jóltáplált, önmagával elégedett bácsika volt, akin a gondosan simított bajuszka kis hiúságról, az aranykeretes cvikker rendezett anyagi jókról kérkedett. Valami tanácsos, háziúr vagy más efféle lehetett. De a leány, oh, a leány! Kissé bágyadt arccskája olyan volt, mint a hamvas mályvavirág és úgy tűnt, mintha szemében a pajzánság és életkedv bujósdi játszanának a napsugárral. Ezerszálú, fénytelen szőke haja, mesteri kuszátsággal észbontóan pólyázta a fejecskét és formás termete is csupa kívánatos lágyaságot ígért az éhes férfiszemnek. Egy szóval, a lányka valami falnivaló édes kölyök volt, kivel, amikor elhaladtak mellettem, a nézésünk egybeakadt és én, mint a horogra ke-

rült préda, már is visszafordultam és mentem utánuk, arra, addig, ameddig ők is mentek.

A Lánchíd felé tartottak és bár közvetlen a nyomukban jártam, azt hiszem, nem vettek észre. Látható boldogsággal haladtak előttem, itt-ott nagyokat nevettek, egymáshoz simultak, de ami visszatetsző volt a viselkedésükön, az az volt, hogy bár ritkán szóltak, de ha beszéltek, mindig kiabáltak és hadonásztak. Vajjon kik lehetnek, mi járatban vannak és hova sietnek ők?

Budán az Alagutban is utánuk mentem és különös, éppen itt, a legsötétebb helyen lett egy és más egészen világos: az öregúr nyúl-kált, tapogatózott és a kislány is egészen hozzája simult, no igen: félték, hogy a sötétben neki-mennek valaminek, megütik magukat...

A Kovács Sándor-utcában egy másodrendű korezmába tértek, hol szinte egyszerre léptem velük az ivóba. A vendéglős már ismerősként köszöntötte és mindjárt betessékelte őket a szomszédaszobába, hogy méltóztassék, nincs benn senki, ám engem az atyafi leintett, nem eresztett utánuk és egy huncut fintorral jelezte, hogy csak maradjak itten, ejhaj, jól fogunk mi mulatni itt is...

— Tetszik tudni — mond ő — ezek minden

pénteken idejönnek, hogy aztán innét hova mennek, azt — — —

Nem tudta befejezni, mert a szomszédaszobából pohárcsengés hallzott, hívták, hozzájuk futott, frissítőket vitt nekik, aztán megint mellem telepedett és folytatta:

— Az öregúr valami főtanácsos, a lányka pedig színinövendék volt, de — — —

Megint csöngetés, futás és aztán így folytatta:

— De nevezetes, hogy mind a kettő olyan siket, mint a föld. Tessék csak hallgatni, tetszik majd jól mulatni.

Most még ettek odabenn, kihallzott a csörmpölés, majd egy kis fészkelődés, fojtott nevetés következett és aztán tényleg hozzáfogtak.

— Mikor voltál Krepuskánál? Kiabált az öregúr.

— Mi? Mi? Így a kislány.

— Kre-pus-ká-nál?

— Mi?

— Krepe-Krepi-Kre-pus-ká-nál?

— Ja? A blúzom? Három korona méterje. Három. Három. Sok? Rikoltott a kislány.

Elhallgattak és látni véltem, hogy a főúr szinte belefáradt, a homlokát törülgeti. Most újra kezdik.

hivatottság tudatát és követelményét hordja magában. Valósággal is több lakik mi-bennünk, mint ami a pusztá érzékiség és természetiség fogalomrendszerébe befér. A szellemi élet az életnek és a valóság-nak magasabb fokát jelenti, mint az érzéki, testi és természeti élet. Példa rá az anyagi és szellemi kultúra egész életgazdagsága, mely nem az anyag, hanem kiválóan a szellem önálló műve, alkotása és eredménye. S példa a szellemi élet önálló valóságára és uralmára nézve maga a munka, a család, az erkölcsiség, az állam, a művészet, a tudomány és főleg a vallás. A nagy férfiak a történelemben, *Carlyle* „hősei”, ú. m. a nagy hithősök, zseniális alkotók, reformátorok, államférfiak, tudósok, hadvezérek, mindmegannyian egy főlényes isteni szellemi erő és gondviselés különös eszközeinek érzik és tudják magukat, akiknek ez a tudat erőt, készséget és képességet ad az elhatározó cselekvésre, ha kell az egész környezettel, sőt, mint Jézusnál vagy Luthernél, egy egész világgal való szembeszállásra és milliók életfolyamatának főlényes intézésére. Az ilyen nagy szellemeket nevezné *Nietzsche* — nála természetesen más beállításban — uralomra hivatott „Übermensch“-eknek, *Platon* pedig, a nagy görög fejedelmi gondolkodó „bölcseknek”.

Az önálló reális szellemi élet e közvetlen, személyes, felszabadító és megváltó megnyilatkozását hirdetik a magasabbrendű pozitív vallások is, nevezetesen a váltságvallások s ezek élén mint legtisztább értelemben vett erkölcsi váltságváltás: az új-szövetségi keresztyénség, mely jellegzetességénél fogva egy új és magasabb életfokozattal, élettartalommal és életrendszerral ajándékozta meg Jézusban, Isten kegyelméből, az emberiséget. Azért *Eucken* szerint is minden igazi életrendszernek *vallásos* jellegűnek kell lennie. Egyedül az képes az egyéni, társadalmi és állami élet, az erkölcs és a vallás, a művészet és

az irodalom, a tudomány és a filozófia, a nevelés és oktatás terén új szellemi életet kelteni és erősíteni, az öntevékeny szellemi élet értékeit megóvni, követeléseit érvényre juttatni s kincseit gyarapítani és terjeszteni.

Ilyen életbölcsekre és életeszményre kell ma különösen is törekednünk, mert ellenesetben csak *dologi*, anyagi és nem *szellemi* erkölcsi életet élünk a világon. Úgy legyen! *Dr. Szilávik Mátyás.*

Sárosvármegye közgyűlése.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának aug. 14-ikére tűzött rendkívüli közgyűlése emelkedett hangulatban folyt le.

A közgyűlésnek két tárgya volt.

Elsőnek Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának átírt kerületi szövegére: Zita királyné öfelségéről terjesztett gonosz rágalomok miatti állásfoglalás. Koós Béla főispán kemény szavakkal ítélte el ellenségeink alattomos aknamunkáját, akik nem bírnak velünk, becsületes, nyílt harcban nem tudnak rajtunk győzedelmeskedni — s azért nemtelen eszközökkel: orgyilokhoz, rágalomokhoz folyamodnak. Dr. Dobay Zsigmond alispán-helyettes ecsetelte a magyaroknak a királyi házhoz s benne a királynéhoz való hagyományos ragaszkodását, kiemelte őseink áldozatkészességét, mellyel Mária Terézia trónját megmentették, megemlékezett arról a rajongásig menő hódolatról, mellyel e haza népe Erzsébet királyné eszményi alakját körülvette. S szívükbe zárták a magyarok *Zita* királynét is. A közgyűlés megbotránkozását fejezte ki a galád rágalomok fölött s kiküldöttei által csatlakozik ahhoz a monstre-deputációhoz, mely a királyné színe elé a magyarok ovációját viszi.

Bárfagyógyfürdő r.-t. alapítóinak kérelme az alapítási tervet kibocsátása és részvények jegyzése iránt volt a tárgysorozat második pontja. A fürdőt előbb egy öt-hat tagból álló idegen megyebeli konzorcium vette meg másfél-millióért, de nehogy a fürdőigazgatásban csupán az üzleti szempont domináljon s a fürdő fejlesztésére és modernné tételére is nagyobb gond fordítassék — kívánatosnak mutatkozott, hogy a fürdőt részvénytársaság vegye át.

Az alapítási terv szerint a kétmillió koronát kitevő részvénytőke 40%-át a konzorcium,

40%-át a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank veszi át, míg 20% Bárfi szab. kir. város és Sárosvármegye kezén marad. Lényeges pontja továbbá az alapítási tervnek az, hogy a részvénytársaság igazgatóságában és felügyelőbizottságában Bárfi városa egy-egy taggal és Sárosvármegye egy-egy taggal lesz képviselve s ekként a megye közönsége a fürdő igazgatására befolyást gyakorolhat s érdekét kellőképpen megvédelheti. A közgyűlés az alapítási tervet helyeslően tudomásul vette.

A vízvezetékéről.

Midőn a mult hó végén a szárazság s ezzel együtt a vízhiány tetőpontját érte, megjelent a városi tanácsnak, az egészségügyi bizottság által támogatott rendelete, amely azt rendeli el, hogy a vízvezeték csak két (!) óra hosszat lehet nyitva, még pedig reggel 7 órától 9 óráig s hogy a vízvezeték nyitása és elzárása a háztulajdonosok vagy azok helyetteseinek a kötelessége, amelynek mulasztása nyomán nagy büntetés jár.

Alighogy a rendelet megjelent a város utcáin, másnap szakadni kezdett az eső, mintha az a rendeletet meg akarta volna csúfolni s azóta esik az eső úgyszólván szakadatlanul. Most annyi a csapadék, hogy már megint néhány heti szárazság után áhítozunk; de a rendelet, úgy látszik, még most is fennáll, a város megbizottai még most is sorra járják a házakat s kiméretlenül feljelentenek minden háztulajdonost, aki a városi tanácsnak, az egészségügyi bizottság által támogatott rendeletét be nem tartja; a feljelentés nyomán büntetés, felebezés, tárgyalás és sok mindenféle kellemetlenség jár.

Vajjon szükség van-e még most is — e csapadékból időben — erre a rendeletre, azt nem kutatjuk, csak azt óhajtuk itt megjegyezni, hogy a rendelet a háztulajdonosokra olyan kötelességet ró, amelyet azoknak nagy többsége a mai háborús állapotban képtelen keresztülvinni, mert azok, akikre a vízvezeték elzárása, nyitása hárulna, éppen a nap reggeli óráiban hol tej, hol hús, hol egyéb élelmiszerek után kénytelenek futkosni, ácsorogni, ily viszonyok közepette naponta kétszer a vízvezetékét kezelni, amihez a legtöbben még nem is értenek, — bizony ilyen viszonyok közepette a városi tanács rendeletének végrehajtása nagy nyűg, nagy kellemetlenség és

— Mikor voltál Ilonkánál?
— Igen, beborult, eső lesz.
— Mi?
— Mi?
— Jó helyecske ez. Azért szeretek idejárni, mert itt az ember szép csöndesen elbeszélgethet. Üvöltött a főúr.
— Mi? Harsogta a kislány.
— Jó, csöndes hely!
— Mi? Igen. Jót tesz. Csak mikor belefűjt a fülembe, nagyon fáj...

Ráuntam. Még egyideig hallgatóztam, aztán fizetni és menni akartam, mivelhogy kaland vagy más efféle kutyaság már úgy sem volt a láthatáron. De a korcsmáros lebeszélte, marasztalt, hogy ne tessék menni, tetszik látni, egészen beborult, még megázik az úr. Mivelhogy ebben igaza volt, hát maradtam, ő meg az eső elé ki az udvarra rohant, lótot-futott,

tett-vett, mert a felhők már egész feketén terpeszkedtek a házak felett. Dörgött, villámlott, a vihar már a kapukat döngötte... Ej, be-megyek hozzájuk! Benyitottam. Valahogyan háttal, úgy ültek, hogy jelenésemet nem vették észre. Látható mámoros megindultsággal hajoltak egymáshoz, az öregúr átölelve tartotta a kislányt és nézték a készülő vihart. Most úszták a boldogság pianissimóját... De pszt! A kislány észrevett valamit, megriadt, meglátott, elpirult és gyorsan kibontakozott a főúr karjaiból, aki ellenséges gyűlölködéssel fordult hátra, megmért, aztán visszafordult és a széken hintázva valamit dűnyögött. Az ujjával idegesen ilyen nótát dobolt az asztalon: hát ez ki? Hogy mert idejönni? Ki ez a szemtelen alak?... Kidobom!... Kidobatom!...

De én ezzel nem törődtem és egyre csak a lány nézését lestem és ha rája leltem, gonosz,

megejtő nyájassággal néztem rája, integettem neki, ámde ő nem, nem akarta ezeket látni, nagy volt az ellenőrzés, félt az öregúrtól, aki mert a hátmögötti ezen fergetegről is tudott, egyre idegesebben, hevesebben dobolta, hogy: rögtön kidobatom!...

Közben a vihar a maga teljes erejével kitört, tombolt, villám villám után következett és mikor az egyik éppen a ház vezetékébe csapott: ajtók, ablakok megremegtek és a nagy csattanásra az öregúr is hirtelen az ajtó felé kapta a tekintetét és hetykén kiszólt:

— Tessék, herein! *Lamos József.*

* E rövidke csevegés tárgyára nézve tartozom annak kijelentésével, hogy az alapötlet, különösen pedig annak egyik azon trükkös poénja, hogy: „itt csöndesen el le beszélgetni” — nem tőlem való; én ezt valakitől vagy olvastam vagy hallottam és csak azt nem tudom, hogy hol, kitől és mikor? A többi, a kidolgozás, átölelgetig az enyém. *L. J.*

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művek-
ből összeállított, teljesen új **nagy**
KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

Kereskedelmi Bank
szab. kir. város és
Lényeges pontja
z, hogy a részvény-
és felügyelőbizott-
gy taggal és Sáros-
gy képviselve s
a fürdő igazgató-
érdekét kellőképen
az alapítási tervet

ÉKRŐL.

a szárazság s ez-
pontját érte, meg-
egészségügyi bi-
delete, amely azt
csak két (!) óra
ig reggel 7 órától
nyitása és elzá-
y azok helyette-
lynek mulasztása

egjelent a város
ett az eső, mintha
volna csúfolni s
an szakadatlanul.
gy már megint
áhitóunk; de a
most is fennáll, a
is sorra járnak a
fentennek minden
si tanácsnak, az
imogatott rende-
és nyomán bün-
sok mindenféle

ég most is — e
rendeletre, azt
itt megjegyezni,
nosokra olyan
knak nagy töb-
képtelen keresz-
vívvezeték elzá-
a nap reggeli
egyéb élelmi-
osni, ácsorogni,
ta kétszer a víz-
legtöbbsen még
ilyen viszonyok
deletének végre-
ellemetlenség és

rája, integettem
arta ezeket látni,
az öregúrtól, aki
tegről is tudott,
n dobolta, hogy:

ljes erejével ki-
tán következett
vezetékébe csa-
gtek és a nagy
en az ajtó felé
kiszólt:

Lamos József.

ve tartozom annak
nösen pedig annak
csöndesen el le he
ezt valakitől vagy
nem tudom, hogy
olgozás, átöleltig

ENŐ

ereskedése,
eti kellékek

efon 2-26.

zaklatás a háztulajdonosokra nézve és rend-
kívül sok dolgot ad a rendőrségnek.

Nem volna-e helyesebb, ha a város a maga
alkalmazottai által végeztetné ezt a munkát
azoknál a házaknál, amelyek ezt a városi ke-
zelést óhajtják; ezek a háztulajdonosok bizo-
nyára szívesen megfizetik a kezelésért járó díjat
is. Így a tanács kisebb apparátussal könnyen
és biztosan érné el az óhajtott célját, a ház-
tulajdonosok pedig — csekély díj fejében —
megszabadulnának egy felesleges zaklatástól.

Hogyan rendezi a kormány a ruhakérdést?

A legközelebb megjelenő ruharendelet most
megy keresztül a legvégső simításokon.

A rendelet nemcsak a fogyasztóközönség
szempontjából bir alig felbecsülhető jelentő-
séggel, hanem gyökeresen átalakítja az ipart
és kereskedelmet is. A gyártás és a konfek-
cionálás ugyanis, épp úgy, mint a kereskedelem,
a legszigorúbb állami felügyelet alá kerül s
ennél fogva önálló jellegét teljesen elveszti.

A rendelet ármaximálást nem fog tartal-
mazni. A legmagasabb árak megállapítása
külön rendelet feladata lesz. A ruharendelet
intézkedései kiterjednek minden felső- és alsó-
ruhára, valamint az előállításukra alkalmas min-
denféle szövetheműekre, úgyszintén az ócska-
ruhákra és mindazon cikkekre, amelyeket a
kereskedelmi miniszter bőr- és textilügyi meg-
hatalmazottja kétség esetén a rendelet hatálya
alá tartozónak kijelent.

Bejelentési kötelezettséget létesít a rendelet
mindazok terhére, akik ruházati cikkek készítés-
ével és forgalombahozatalával foglalkoznak.
Korlátozza a feldolgozást, felhasználást és a
forgalombahozatalt is. Ruhát beszerezni a ren-
delet kibocsátása után csak a törvényhatóság
első tisztviselőjének vásárlási engedélye alap-
ján lehet.

KÖZELLÁTÁS.

Figyelmeztetés.

Minthogy a *káposztatermés* a megnöve-
kedett szükséglet kielégítésére nem lesz ele-
gendő, azért szükséges, hogy a piacra kerülő
tők télre besózás vagy savanyítás útján konzerv-
váltassék. Erre a célra különösen a követ-
kező hónapokban beérő tők alkalmas, a sózás
útján konzervált tők esetleg 3 hónapig, a sava-
nyított tők pedig sokkal hosszabb ideig is eltart.

Felkéretik a közönség, hogy — tekintettel a
rendkívül bőséges termésre — a téli évadra lássa
el magát savanyítás céljából tőkkel. Amennyiben
igények merülnek fel, kielégítés végett jelent-
kezni lehet a városi közellátási ügyosztályban.

Felkéretnek a nem eperjesi illetőségű szülők,
hogy az iskolai év beálltával az eperjesi isko-
lába küldendő *gyermeküket cipővel egész évre
otthonról lássák el*, mert a mutatózó nagy
cipőhiány miatt Eperjesen ellátva nem lesznek,
vidéki illetőségű tanulók Eperjesen cipőutal-
ványt nem kapnak.

SZINHÁZ.

Szombaton délután *„Az a huncut kémény-
seprő“*-t adták elő. A címszerepben *Deák* Gyula
kitűnően alakított s állandó kacajban tartotta
a gyermekközönséget. *Béhr* Matild is jól adott
elő, csak a hangja igen gyenge. *Sáfár* Sándor,
mint rendesen, úgy most is nagyon jól szere-
pelt. *Horváth* Nusi és *Perényi* Kálmán nagyon
kedvesen játszottak. Általában véve az összes
szereplők jól játszottak, s a gyerekeknek nagy
örömet szereztek.

Szombaton este az *„Arany fűcán“* került
színpadra. Ez a darab úgy meséje, zenéje, mint a

szereplők kitűnő alakítása révén igen nagy sikert
aratott. *Deák* Gyula a maga elsőrangú humo-
rával mindinkább megszerzi a közönség tetszé-
sét. *Déri* Rózi és partnere *Sáfár* Sándor, mint
rendesen, úgy most is nagyon jól játszottak.
Ekecs Mancsi végtelenül bájosan és kedvesen
játszott, hasonlóképpen társa *Perényi* Kálmán is.
Galitzky, *Horváth*, *Kendy* és a többi szereplők
is jól megelégedtek szerepüknek.

Vasárnap este a *„Falu rosszá“*-t adták elő.
A címszerepben *Szalma* Sándor kitűnő hangjával
és játékaival nagy sikert ért el. *Déri* Rózi
nagyon jól játszott. *Deák* Gyuláról megint
csak nagy elismeréssel nyilatkozhatunk. *Sinkó*
Gizi megérdemelt sikerral játszott. *Béhr* Matild
játéka nem volt elég természetes és *Thuróczy*
sem tudta eléggé beleélni magát szerepébe.
Horváth kitűnően adta az atya szerepét. *Pe-
rényi* és *Galitzky* igen jól alakítottak.

Hétfőn este a *„Lengyelvér“*-t adták elő, igen
nagy sikerrel. *Déri* Rózi ez alkalommal még
jobban beleopta magát a közönség szívébe
úgy játékaival, mint énekével. Jó partnere volt
Sáfár Sándor, aki szintén kitűnően játszott.
Deák Gyuláról ismét csak a legnagyobb el-
ismeréssel emlékezhetünk meg. *Horváth* Nusi
és *Perényi* Kálmán tánc a közönség osztatlan
tetszését és tapsát vívta ki. Nagyon jól játszottak
még *Sándor*, *Sugár* és *Korányi* is.

Kedden és szerdán *„A szerető“* került színpadra.
A főszerepben *Sinkó* Gizi és *Thuróczy* Gyula
kitűnően alakítottak. A nagymama szerepét
Torday Etel nagyon hűen adta elő. *Deák* Gyula
ez alkalommal is kitűnő volt. Igen jól játszottak
Lányi Szidi, *Horváth* József, *Kiss* Mariska és
Kendy Andor. Nagyon bájos volt *Béhr* Matild is.
A cseléd szerepében *Rajnai* Böske igen jól
játszott.

Csütörtökön zsúfolt háznézte végig *„Apadlás-
szobát“*. A csekély értékű darab kiaknátható
hatását mind érvényre juttatták a szereplők.
A pálmát ismét *Deák* Gyuláé; istenáldotta tehet-
ség, természetesen beszél, játszik, jóízű kacaját
vált ki mindig a nézőkből. Sok derűt okozott
Torday Etel pompás alakításával. *Bródy* Irén
Liza szerepében sokkal jobb volt eddigi sze-
repeinél, játéka, mozdulatai természetesebbek,
hangja melegebb volt. Rokonszenves Maier-
müller volt *Sáfár*. *Szalma*, *Horváth*, *Perényi*,
Ekecs Mancsi a régi jó erők. A zenekart *Szathmáry*
ezúttal is kiválóan vezette.

Pénteken este a *„Csárdáskirálynő“*-t zsúfolt
ház nézte végig. A bájos zenéjű népszerű
operette minden szépségét érvényre juttatták
a kiváló szereplők. A legnagyobb sikert *Görög*
Olga aratta, a maga fejedelmi megjelenésével
behízelgő szép hangjával, finom mimikájával,
művészi játékaival. El is halmozta a közönség
szeretetének és tetszésének sok-sok jelével ezt
a nagy művésznőt. Sikerében osztrályosak voltak
Szalma Sándor az ő elismert szép énekével,
disztingvált játékaival, *Perényi* az ő aranyos
humorával, könnyed mozdulataival, *Deák* a
maga változatos és mégis művészi játékaival,
Ekecs Mancsi kedves egyéniségével.

HIREK.

Charusek Rezső-emlékverseny Kassán.

Sokan mosolyogják meg s érthetetlennek
találják azt a nagy érdeklődést, melyet a mű-
velt társadalom széles rétegei a sakkjáték iránt
tanúsítanak. A sakkturnákról a napilapok naponta
bulletineket közölnek s ismertetik a kiválóbb
mesterek különösebb szépségű játszmáit. Sze-
rintük ez a nagy hűhó indokolatlan, mert a
sakk elvégre mégis csak játék, melyet ők egy
kategóriába helyeznek a tarokkal, alsóssal s ha
ezekről nem tartanak kongresszusokat, inter-
nacionális díjakkal összekötött tornákat, mért
éppen a sakkról?

Ezt a felületes véleményt táplálják azok,
akik gondolkodni nem szeretnek, akik a sakkot
nem ismerik. Coecus de colore. Nem bocsát-
kozom velük polémiába.

Nem így gondolkodik Kassa város művelt
közönsége. Nemcsak azt nézi, ami anyagi hasznot
hoz, nem csupán azt kultiválja, ami bármi előnyt
nyújt, felkarol mindent, ami egy intelligens
törekvő városnak nimbust, presztizst kölcsö-
nöz. Valamikor a sport terén itt a Felvidéken
Eperjes vezetett, de már a háború előtt túl-
szárnyalta Kassa, football-csapata a vidéki csa-
patok között az első helyet foglalta el. Mult
vasárnap mérkőzött a kassai 34-es Football-
Club a Budapesti Torna-Club elsőosztályú csa-
patával a csermely-úti pályán.

Kassa városa felkarolta a sakkjátékot is.
Ebben is messze maga mögött hagyta Eperjest.
Nekünk itt előbb volt sakkörünk, mint Kassá-
nak, rendeztünk is négy-öt éven át — tárgy-
díjakkal összekötött háziversenyeket, de most
sakkörünk szagnál, Kassa sakkélete ellenben
élénken lüktet. Nemrég *Laszker* világbajnok
játékában gyönyörködhetek a kassai sakk-
amatőrök, majd országos sakkverseny folyt le
városukban, most nemzetközi sakkversenyt ren-
deznek ott. Kassa polgármestere, dr. Blánár
Béla nyitotta meg a kongresszust az ország
minden részéből összesereglett előkelő közönség
jelenlétében. Méltatta az összejövetel jelentő-
ségét, amidőn rámutatott arra, hogy a kongresz-
sus főcélja a magyar sakkszövetség megalakí-
tása, amely sakkszövetséget csak független életet
élő, erős organizáló tehetséggel megáldott nem-
zetek képesek létrehozni és fenntartani. A nagy
tetszéssel fogadott beszéd után az egybegyűlt
sakk-körök egyhangú lelkesedéssel mondták ki
a Magyar Birodalmi Sakk-Szövetség megalakulását.

A nemzetközi sakkversenyt, amely aug.
3-ikától aug. 20-ikáig folyik, Charusek Rezső
emlékére rendezték. Charusek voltaképpen cseh
származás volt, Prágában született s csak
20-éves korában került Kassára. Ekként Kassá-
nak csak fogadott fia. Jellemző Kassára, hogy
meg tudja becsülni a tehetséget; ha az illető
nem is falai között látta először a napvilágot.
A verseny két részből áll, a mesterversenyen,
melyet dr. *Vécsey* Özséb*pr. kanonok vezet,
tizenketten vesznek részt, a főtornát, kilenc
résztvevővel, dr. *Kalniczky* Géza kir. ítélőtáblai
bíró vezeti. A mesterek között európai hírű mata-
dorokat is találunk. Ilyenek a bécsi *Schlechter*
Károly, a DEUTSCHE SCHACH-ZEITUNG szer-
kesztője, *Mises* Jakab Leipzigból, szintén sakk-
hírlapíró, dr. *Widmar* Milán elektrotechnikus,
Grünfeld Ernő magánhivatalnok, kiváló sakk-
theoretikus, *Brach* Gyula Brünnből, cseh nem-
zeti mester. Ezekkel veszik fel a versenyt dr.
Asztala Lajos, *Balla* Zoltán, *Breyer* Gyula,
Balogh János, *Földes* Gyula, *Havasi* Kornél,
Réti Richard. A kassai kaszinó elegáns helyi-
ségekben folyik a verseny, látogatásunk alkalmá-
val nem volt versenyjáték, de a résztvevők mind
feljöttek, a legtöbbje egész fiatal ember.

A verseny céljaira 15,000 kor. gyűlt egybe,
ebből fedezik a mesterek ellátását és a verseny-
díjakat. A mesterverseny első díja 2000 kor.,
a főtornáé 400 kor. M. . . sz.

A király születésnapja. Szombaton, aug.
17-ikén őfelsége IV. Károly király születésnapja
alkalmából ünnepélyes misét tartottak úgy a
r. kath., mint a g. kath. templomban. A r. k.
főtemplomban a megyét dr. Dobay Zsigmond
alispánhelyettes, a várost Faragó József pol-
gármester képviselték. Azonkívül a megyei,
igazságügyi, pénzügyi, városi hatóságok képvise-
letében a tisztikarok számos tagja volt jelen.
Max Filke D-moll miséjét adták elő, melynél
a vegyeskar és zenekart Hemerka Gyula Iván
egyházi karnagy vezette.

Kitüntetett hadnagy. A király *Wächter* Vilmos 9. honvédegyalozredbeli tényleges hadnagy, bártfai lakosnak, ki csak most tért vissza az orosz fogságból, az 1916. évi január havában az orosz fronton tanúsított vitézségeért a nagy ezüst vitézségi érmet adományozta. A kitüntetést e napokban nyújtotta át a bártfai polgármester a vitéz hadnagynak.

Halálozás. Őszinte részvétellel értesülünk, hogy *Fábry* Gusztáv, leibiczi tekintélyes polgár aug. 14-ikén hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A megboldogultban *Fábry* Viktor, az eperjesi ev. I. egyháznak köztiszteletben és -szeretettel álló, kiváló papja édesatyját gyászolja. A gyászoló család technikai akadályok miatt gyászjelentést nem adott ki. Lapunk ezúton is legmélyebb részvételenk ad kifejezést jeles munkatársra, társadalmunk népszerű tagja iránt.

Handlovics Miklós fodrász aug. 10-ikén, élete 39-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Nagy részvét mellett f. hó 12-ikén temették. Özvegye és fia siratják.

Szoborleleplezés. A giráltyi járás közönsége által az ellenséges hadak kiűzésének és az elesett hősöknek emlékére emelt szobrot augusztus hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor leplezik le ünnepélyesen. Az ünnepélyre az érdeklődőket ezúton hívja meg a szoborbizottság. Az ünnepély programja: 1. Táborig mise, tartja: Hodobay Miklós r. kath. lelkész. 2. Gyászszertartás az elhunytakért, tartja: Rusznák Pál g. kath. esp.-plébános. 3. Megnyitóbeszéd és a szobor átadása, mondja: Bánó Zoltán szoborbiz. elnök. 4. A szobor átvételét eszközözi Spillenbergné Barna főszolgabíró. 5. Ünnepi zárbeszéd, mondja: Liptai Lajos ág. ev. főesperes.

A vízhasználat korlátozása tárgyában Eperjes szab. kir. város tanácsa az 1383/5-1918. kig. sz. határozatot akként módosítja, hogy augusztus 19-ikétől kezdődően a házi vízvezetékkel reggel 7 órától 10 óráig, és délután 7 órától este 9 óráig szabad használni. Eszerint tehát augusztus 19-ikétől kezdődően a háztulajdonosnak, illetve a házkezelőnek d. e. 10 órától d. u. 7 óráig, és este 9 órától reggel 7 óráig a házi vezeték az utcai csapon vagy a vízóra-aknában el kell zárni. Egyebekben az 1383/5-1918. kig. számú határozat rendelkezései továbbra is érvényben maradnak s a rendőrség azok végrehajtását szigorúan fogja ellenőrizni. E rendelkezések pontos megtartására annál is inkább kéri a tanács a közönséget, mert — eltekintve a büntetőjogi következményektől — e rendelkezések meg nem tartása esetén kénytelen lenne a tanács az 1383/5-1918. kig. számú határozat által megállapított korlátozáshoz újból visszatérni. Viszont a rendelkezések pontos megtartása előreláthatóan lehetővé fogja tenni esetleg a fürdésnek bizonyos időközökben leendő megengedését is.

Adakozás. Rác Henrikné úrnő a vak katonák részére 10 koronát és a sárosvármegyei hadiárva javára 10 koronát küldött kiadóhivatalunkba. Rendeltetési helyeikre juttatjuk e nemesszivű adományokat.

Valódi Numa Dupuy-féle búzapác kaplató Luchs Ede és Társa vasüzletében.

Szülők figyelmébe ajánljuk az 1853-ban alapított budapesti Röser-tanintézetet (felsőkereskedelmi iskola és nevelő internátus). Beiratások szeptember 4-ikéig tartanak. Értesítőt készséggel küld: Röser-tanintézet, Budapest, Aradi-utca 10.

Népünnepély. A lőcsei tartalékkórház tisztjei és önkéntesei a lőcsei úrhölgyek közreműködésével és az ottani jótékony nőegyesület védnöksége alatt aug. 17-ikén, Ófelsége a király születésnapján jótékony célra nagyszabású ünnepélyt rendeztek. A tiszta jövedelmet a tüdőbeteg katonák javára fordítják.

A 34-es gyalogezred szüreti mulatsága. Szeptember 8-ikán, Kisasszonynapján népünnepélyt rendeznek a 34-esek Kassán a Széchenyi-ligetben. Ez ünnepély úgy méreteivel, mint szenzációs látványosságával és páratlan szórakozásaival minden eddigit felül fog múlni. Az ünnepély slágerei lesznek a „Matyó-lakodalmom”, melynek egész násznépe eredeti matyókosztümökben vonul fel, a „Szüreti mulatság” lacikonyhával, ökörsütéssel, mustkiméréssel és szőlősátorral, a „Virágkorzó”, melynek közönségét repülőgépek fogják bombázni virágcsokrokkal, s a „Mozgó szinpad”. Ezenkívül teljes népünnepélyi program értékes tomlóval és harctéri tűzijátékkal, fölfrissítve a legújabb fővárosi látványosságokkal, hajóhinta, gyorsfényképezés, körhinta, stb., stb. Alkonyatkor „Velencei éj” táncsal. A jövedelem a 34-es özevegéké és árváké.

Kérelem. Csütörtökön délelőtt (8-10 óra között) a Berger-kávéházban vagy a főpostán egy pár zöldesszürke szarvasbőrkeztű visszamaradt. A megtaláló szolgáltatassa be lapunk kiadóhivatalába; 10 korona jutalomban részesül.

Kereskedelmi Takarékpénztár

Részvénytársaság EPERJES Fő-u. 133.

elfogad

új betéteket

takarékpénztári betétkönyvekre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatoztatásra.

Visszafizetés előzetes felmondás nélkül.

A bankszakmába vágó összes műveletek legkedvezőbb lebonyolítása.

Kedvezményes vasúti utazás a Budapestén augusztus 16-22. napjain tartandó keleti vásárra. A kassai kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy akik a budapesti keleti vásárra akarnak utazni és azon résztvesznek, a m. kir. államvasutak vonalain félárú jegy váltására szóló igazolványt válthatnak, ha számdékukat a kamara irodájában sürgősen bejelentik és az igazolvány kiállításáért 3 koronát befizetnek.

„Székely” papíráruk, iskolaszerek cég alatt a Kassai-út 3. számú Divald-féle házban nőmüzletet nyitott, melyben tanszerek, irodai kellékek és egyéb mellékkek előnyösen szerezhetők be. Amidőn az új vállalatra a m. t. szülők, barátok, ismerősök és a nagyközönség becses figyelmét felhívni bátorodom, vagyok teljes tisztelettel *Székely* Adolf.

Az államvasutak tarifájának főlemelése. *Weissmayer* Brunó a *TARIFANZEIGER* legutóbbi számában e címen hosszabb cikket írt, amelynek tartalmából közöljük a következőket: „Br. Szerényi József keresk.-ü. miniszter annak idején kijelentette, hogy az államvasutak díj-szabásának főlemelése az osztrák államvasutak tarifaemeléséhez fog alkalmazkodni. Lov. Solvis osztályfőnök, az osztrák államvasutak tanácsának július 19-ikén tartott ülésében kijelentette, hogy a magyar kormányval létrejött megállapodás alapján valószínűleg már szept. 1-jén életbe fog lépni az osztrák és magyar államvasutakon az árudíj-szabásnak hetven százalékos, a szénre vonatkozólag pedig negyven százalékos főlemelése. Egyidejűleg pedig az üzempléket el fogják törölni és ehelyett a kezelési illetéket mérsékelten fel fogják emelni. Azonkívül a fa-, sör-, bor- és musttélételekre felklasszifikálás lép életbe.”

Az Eperjesi Széchenyi-kör államilag segélyezett **zeneiskolájában** a beiratások az 1918/19-iki tanévre szeptember 2., 3. és 4-ikén délután 3-6-ig az intézet helyiségében (Fő-utca 17. szám alatt) tartatnak meg. Tanítás kezdete szeptember 5-ikén. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság. **Figyelmeztetés.** Tekintettel arra, hogy a növendékek nagy számánál fogva azoknak az egyes tanárokhoz való beosztása sok nehézséggel jár, ha kellő időben nem iratkoznak be: az igazgatóság ezennel figyelmezteti a t. Közönséget, hogy amennyiben gyermekeik részére biztosítani kívánják azt, hogy rendes osztályukba beosztásnak, el ne mulasszák a beiratást a fenn kitűzött határidő alatt elintézni, minthogy a később jelentkezők — tekintet nélkül arra, hogy eddig ki volt a tanár — oda fognak beosztatni, ahol még hely lesz.

Kabaré. A kisszebeni diákok aug. 17-ikén este 1/2 9 órakor a kisszebeni kénfürdőben táncsal és szépségversennyel egybekötött kabarét rendeztek a sárosvármegyei hadiárva javára. A 13 számból álló műsor helyi aktualitásokból, magánjelenetekből, vigjátékokból, karénekek-ből, zenedarabokból és élőképekből állt.

Figyelmeztetés. A kassai keresk. és iparkamara felhívja azon érdekeltség figyelmét, akiknek esetleg Belgium és Észak-Franciaország megszállott területeinek lakóival szemben követeléseik állanak fenn, hogy ezen követeléseiket a német császári Reichsent-schädigungskommis sionnak (Berlin W, 10., Viktoria-Strasse 34.) okvetlenül bejelentésük az esetben is, ha más helyütt már megtörtént a bejelentés. Részletes tájékoztatást ez ügyben a kassai keresk. és iparkamara hivatala nyújt.

Katonai szállítások. A honvéd központi ruhatár pályázatot hirdet a következő cikkek szállítására: gallér-paszományka, celluloid jelvénycsillag, „F” kürt, kürtzsinór, kardbojt, géppuskás-jelvény, evőcsésze, szakaszlámpa, egészségügyi karkötő, jegyzék-könyv, jegytok, tábori kulacs, ivópohár, kis ásó, csákánybalta stb. A feltételek a kassai keresk. és iparkamara hivatalában megkaphatók.

Tilalom szalámi és kolbászarúk gyártására. Az orsz. közéletmezesi hivatalt vezető minisztérium 253,638-1918. sz. körrendeletével a sertéshús és a marhahúsból való szalámi, valamint hosszabb ideig tartható kolbászarú (u. n. Dauerware) készítését tiltotta. Az ezen áru készítésével foglalkozók tartoznak a rendelet kihirdetésétől számított nyolc napon belül a kihirdetés napján birtokukban volt kész árut, továbbá a gyártás céljaira szolgáló nyershús- és félgyártmánykészleteiket a sertéshusból készült árukra nézve a Sertésforgalmi Irodánál, a marhahusból készült árukat az Állat- és Takarmányforgalmi Részvénytársaságnál bejelenteni. Az ilyképen bejelentett mennyiség feldolgozása az előbbi bekezdés szerint a bejelentésre megadott határidőben befejezendő. A rendelet kihirdetése után gyártott, marhahusból készült szalámit és tartós kolbászarút (Dauerware) a termelő kivétel céljából csak közvetlenül az Állat- és Takarmányforgalmi Részvénytársaság útján adhatja el. A jelen rendelkezés megszegése vagy kijátszása a fent idézett törvényes rendelkezések értelmében kihágás s ehhez képest 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Méhésztanfolyam a sárosvármegyei rokkantaknak. Az eperjesi Hadigondozó Népiroda közli, hogy a földművelésügyi m. kir. minisztérium eperjesi kirendeltsége által f. é. aug. 26-ikától szept. 12-ikéig Eperjesen rendezett 18-napos méhésztanfolyamra a vármegyében lakó rokkantak közül 8-10 felvett nyerhet. A méhészkedés ma igen jövedelmező foglalkozás, különösen olyan rokkantaknak

fölötte ajánl a mezőgazd vagy csak fo folyam tárg kaptárkészíté masan látog szettel jöved mon a szük anyanyelvén közli a rokk vagy a mel tanfolyamra földművelésü deltségénél árok-utcai ré (Vármegyei hivatala). A ta 6 koronát k lakásának és

Rendőri

Jánosné szá 200 kor. ba ügyvéd egy jegynek felé Goldstein J ismeretlen te cséplőgéptul loptak. A v tett, hogy a cukrot lopot pincéjét ism hordó borát elloptak. Az eperjesi vasú vasúton dolg gyertyákat lo Csintalan Fe hogy ismeren onnan férfirt Reiner Samu retten tettes l loptak. A ny

MU

M... y, b külső kis e telekkönyvve alak. Az elnö járnai az össze a telekkönyvve telekkönyvve parasztember lévén, szól va de a parasztsz szakítást s rás kérem *iffjú úr* itt a *nagyság*

Az a..... éve voltam földimet átal rásbíró nem s akarat mellett síteni. Ellenbe szerint polgár jóképű legem első sorban a hivataloszolg zettem. „I. M. be. A díjnok dolgot, mert s csak vigyor kezét s akkor lisan megrázz s I. M. csak parolázott, az a hivataloszolg az igazi járás

fölötte ajánlatos az azzal való foglalkozás, akik a mezőgazdasági munkákban egyáltalán nem, vagy csak fogyatékosan vehetnek részt. A tanfolyam tárgyai úgy a méhészkedés, mint a kaptárkészítés is; tehát azok, akik azt szorgalmasan látogatják, képesek lesznek a méhészettel jövedelmezően foglalkozni. A tanfolyamon a szükséges magyarázatokat a résztvevő anyanyelvén is megadják. A Népiroda ezúton közli a rokkantakkal, kik máris méhészkednek vagy a méhészkedésre kedvük van, hogy a tanfolyamra aug. 25-ikéig lehet jelentkezni a földművelésügyi minisztérium eperjesi kirendeltségénél (Eperjesen, a Szentandrásy-ház árok-utcai részén) vagy akár a Népirodában is (Vármegyeháza, dr. Dessewffy István tb. főjegyző hivatala). A tanfolyamon résztvevők mindegyike 6 koronát kaphat naponta, mely összegből lakásának és ellátásának költségeit fedezi.

Rendőri hírek. *Elveszett — talált.* Varga Jánosné, szabóné elvesztett kabátja zsebéből 200 kor. bankpénzt. Dr. Oszvald Tivadar, ügyvéd egy kettészakított 10-koronás bankjegynek felényi darabját találta. — *Lopások.* Goldstein Jakab földbirtokos cséplőgéperől ismeretlen tettesek 2 ponyvát, Mészáros János cséplőgéptulajdonos kárára pedig 1 gépszíjat loptak. A vasúti állomási főnökség panaszt tett, hogy a vasúti kocsiból ismeretlen tettes cukrot lopott. Ehrenstein Jenőné, vendéglősnő pincéjét ismeretlen nevű katonák feltörték, két hordó borát kieresztették s 20 üveg aszúbert elloptak. Az összes kár 2000 korona. Ksod. eperjesi vasúti főnökség panaszt tett, hogy a vasúton dolgozó napszámosnők szappant, rizst, gyertyákat loptak. A nyomozás folyamatban van. Csintalan Ferenc, cipésziparos panaszt tett, hogy ismeretlen tettes a padlását feltörte s onnan férfiruha- és fehérműveket ellopott. Reiner Samuné, vendéglősnő pincéjébe ismeretlen tettes betört s onnan bort, cognacot ellopott. A nyomozás folyamatban van.

MULATTATÓ.

Apró történetek.

(A bíróságok köréből.)

M...y, b-i. törvényszéki elnök igénytelen külsejű kis emberke volt, ellenben a segédtelekkönyvvezető szép szálas legény, tekintélyes alak. Az elnök szokása volt reggelenként bejárni az összes hivatalokat. Oda jött egy ízben a telekkönyvbe is épp akkor, mikor a segédtelekkönyvvezető értesítést adott egy vidéki parasztembernek. Az elnöknek mondanivalója lévén, szól valamit a segédtelekkönyvvezetőnek, de a parasztagazda nem szívesen veszi a félbeszakítást s rászól a törvényszéki elnökre: ugyan kérem *ifjú úr*, ne zavarjon bennünket, nekem itt a *nagyságos úrral* van dolgom.

Az a.....i járásbírósnak már vagy egy éve voltam hivatalnok, amikor oda I. M. földimét átalakító díjnokká kinevezték. A járásbíró nem sokat adott külsejére — a legjobb akarat mellett sem lehetett divathősnek minősíteni. Ellenben az egyik hivatalszolga, ki rendszerint polgári ruhában járt, angol szakállas, jóképű legény volt s uriasan festett. I. M. első sorban engemet keresett fel. Amikor a hivatalszolga szobámba jött, I. M.-et eléje vezettem. „I. M. átalakító díjnok úr” — mutattam be. A díjnok úr hajlong, a szolga nem érti a dolgot, mert magyarul egy kukkot sem tud s csak vigyorog, félénken kissé előrenyújtja kezét s akkor azt I. M. megragadja s kordialisan megrázza. A körülállók nevtették a tréfát s I. M. csakhamar megtudta, hogy akivel parolázott, az nem a járásbíró, hanem Misura a hivatalszolga. Közben betoppán a szobába az igazi járásbíró, annak már egész komolyan

be akarom mutatni földimét, de az reám förmed: ugyan kérlek, elég a rossz viccből, ne mutass be rendre az összes hivatalszolgáknak.

Élt akkor ugyanabban a városkában egy ügyvéd, ki mindig tele volt élcekkel, s ahol csak megfordult, mindenütt akadt hallgatósága. Amíg a járásbíró a terem egyik sarkában a felekkel tárgyalt, addig annak másik végében Tóni bácsi közderültséget keltett mókáival. Ez kihozta sodrából a járásbíró urat s rászólt a kedélyeskedő ügyvédre: „Kérem ügyvéd úr, ne tessék engem komoly tárgyalásaimban tréfás mondókáival zavarni”. — „Kérem járásbíró úr — volt a felelet — soh'se zavartassa magát; engem az ön komoly tárgyalásai nem zavarnak tréfás mondókáim előadásában.

Tóni bácsi egy ízben atyasági keresetben védte az alperest. Jegyzőkönyvi tárgyalás folyt s mikor rákerült a sor az ő periratára, csak ennyit írt a jegyzőkönyvbe:

— Felperes keresetere a következőkben terjesztem elő elleniratomat (következett egy tót népdal első strófája, mely fordításban így hangzik):

Nem kerestem a lányt,
O járt én utánam,
Mint ahogy a juh jár
A zöld fű után.

Két járása volt a z-i telekkönyvnek, tömredék munkája s elégtelen személyzete. Akkor még ugyan nem volt divatban apasztani a személyzet létszámát, de szaporítani akkor sem igen szerették. Hiába ment a sok felterjesztés évről-évre, rájuk olvasták, hogy ily kis forgalmú telekkönyv bőven el van látva személyzettel. De segített a bajon az iktató-díjnok. Furfangból 2000 számot ugrott át az iktatásnál. A 2999. beadványi szám után nem 3000-et, hanem 5000-et írt a túllapra, ehhez képest aztán a kiadókönyvet is megfelelő ugrással — tovább vezette. Ekként az év végén kétezerrel s néhány százzal volt nagyobb a beadványok száma a tavalyinál. Ezt a járásbíró (ki nem tudott a turpisságról) felterjesztésében kiemelte s nem-sokára megjött a rég várt személyszaporítás.

A f....i vezető járásbíró s egyik albirája feszült viszonyban éltek. Kölcsönösen tettek feljelentéseket egymásra. Ennek folytán az udvariasság is hiányzott személyes érintkezésükben s köszönés nélkül ment el az albiró főnöke előtt. Ez a járásbíró módfelett bosszantotta. Tett is feljelentést, mire a törvényszék elnöke leírt, hogy elvárja az albirótól, miszerint főnökének köszönni fog. Az albiró kötelességszerűen engedelmességet az elnöki meghagyásnak s főnökét ez időtől kezdve imígyen köszöntette: *a folyó évi 3211. számú elnöki rendelet értelmében — jó reggelt kívánok.*

M....sz.

TANÜGY.

A tanév pontos megkezdése. A vall.- és közokt.- ü. miniszter rendelete folytán az összes középfokú tanintézetekben az 1918/1919. tanév a rendes időben, szeptember 1-jén veszi kezdetét. A miniszter utasította az iskolai hatóságokat, miszerint gondoskodjanak, hogy a tanév pontos megkezdésének a tanintézetekben semmiféle akadály ne legyen. A férfitanintézetek igazgatói felhatalmazás alapján ez évben is azon tanulókat, akik szüleik kisgazdaságában a szükséges munkaerők hiányát pótolják, az őszi és tavaszi munkálatoknál az arra szükséges időben, de legfeljebb három-három heti időre szabadságolják, azonban az ily tanulók községi előjárásági bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy otthonukban tényleg mezei munkálatokkal foglalkoztak.

Igazgató-változás. A vall.- és közokt.- ü. miniszter Tóth Kálmán muraszombati áll. polg.-isk. tanítót hivatalból a bártfai áll. polgári iskolához áthelyezte, s egyúttal őt az iskolánál az igazgatói teendők ellátásával is megbízta. Ugyanez alkalommal a miniszter Dúzs Róza bártfai áll. polg.-isk. ig.-tanítónőt, kérésére, az igazgatói teendők alól felmentette s eddigi ügybuzgó igazgatói működéséért köszönőirattal tüntette ki.

Katonai felmentések. A cs. és kir. hadsereg főparancsnokság hozzájárult ahhoz, hogy a hadrakelt sereghez beosztott, népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmas segédszolgálatos csoporthoz tartozó legénységi állományú (hadapródjelölteket is beleértve), valamint a honvéd csapatszolgálatra nem alkalmas, helyi (irodai, hadtáp-, kiképzési stb.) szolgálatra alkalmas zászlós tanszemélyzet a tényleges szolgálat alól felmentessék. A felmentés méltányos elbírálása és annak gyors keresztülvitele az illetőkről kiállított megfelelő névjegyzékek alapján történik.

Kölcsönös áthelyezés. A vall.- és közokt.- ü. miniszter Riják Endre radácsi és Makara József gombosszentgyörgyi áll. el. isk. tanítókat szeptember 1-sei hatállyal saját kérésükre kölcsönösen áthelyezte.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Kedden, aug. 20.: *Az eszményi nő*, drámai játék a nagy időkben 4 felv. *Aranyat vasért*, vígjáték 2 felv.

Vasárnap, aug. 25.: *A léleklátó*, fantasztikus filmdráma 4 felv. *Számi, az árúház büszkesége*, vígjáték 3 felv.

URANIA:

Kedden, aug. 20.: *A frakkos haramia*, bűnügyi rejtély 4 felv., Robert Warwick felléptével. — *Badeni diákok tornaversenye*.

Csütörtökön, aug. 22.: *A zöld lámpás titka*, bűnügyi dráma 3 felv. *Téves kapcsolat*, vígjáték 3 felv.

Szombaton, aug. 24.: *A megváltás tüze*, társadalmi dráma 3 felv., Hanny Weisse felléptével. *Hedda nyaralása a fürdőn*, vígjáték-száger 4 felv., Hedda Vernon felléptével.

Vasárnap, aug. 25.: *Szélvész kisasszony*, vígjáték-száger 4 felv., Lissa Weisse fellépt. *Cowboy-élet*.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében.

Telefon 63. szám.

Az előadások kezdete hétköznap és vasár- s ünnepnap 5, 7 és 9 órakor.

VASÚTI MENETREND.

Kassa felé:

Eperjes város ind.	7 ⁴¹	—	—	2 ⁰²	9 ¹⁷
Eperjes .. .. . ind.	7 ⁵⁵	10 ⁵⁰	12 ⁰³	2 ²⁸	10 ²⁵
Abos .. .. . érk.	8 ²⁶	11 ²⁰	12 ²⁶	2 ⁵⁹	10 ⁵¹
Abos .. .. . ind.	8 ⁵⁷	11 ²³	12 ³²	3 ⁴³	10 ³³
Kassa .. .. . érk.	9 ²⁵	11 ⁴⁵	1 ⁰⁷	4 ⁰⁹	11 ²⁰

Kassáról:

Kassa .. .. . ind.	4 ⁵⁵	12 ³⁷	2 ⁵⁶	4 ²⁵	7 ⁴⁵
Abos .. .. . érk.	5 ²²	1 ¹³	3 ¹⁴	4 ⁵³	8 ¹⁸
Abos .. .. . ind.	5 ²⁴	1 ¹⁵	4 ⁰⁴	5 ¹²	8 ²⁵
Eperjes .. .. . érk.	5 ⁵⁵	1 ⁴⁰	4 ⁴³	5 ⁴⁰	9 ⁰³
Eperjes város.. érk.	6 ²⁰	2 ¹⁵	—	—	9 ²⁵

Orló felé:

Eperjes .. .. . ind.	6 ¹⁵	2 ¹⁰	9 ²⁰
Orló .. .. . érk.	8 ²³	4 ¹⁰	11 ²⁷

Orlóról:

Orló .. .. . ind.	5 ³⁵	12 ⁰⁰	8 ⁰⁰
Eperjes .. .. . érk.	7 ⁴⁵	2 ⁰⁵	9 ⁵⁰

KÖZGAZDASÁG.

A lisztellátásról.

Windischgrätz Lajos herceg közlelmezési minisztert az ideai termés igénybevételére vonatkozó rendeletek elkészítésénél az a cél vezette, hogy teljes mértékben biztosítsa az ország ellátatlan lakosságának liszt szükségletét, emellett

azokban olyan alapra helyezze a termék igénybevételét, hogy a termelők megkíméltesenek a rekvirálással járó örökös zaklatástól.

A köztisztviselők a tavalyi áron kapják a lisztet.

Az ország összes közalkalmazottai, akik fokozottabb mértékben érzik a mindegyre súlyosodó drágaságot, a most kezdődő gazdasági évben a lisztet a tavalyi áron kapják. A miniszter intézkedéseivel lehetővé teszi azt is, hogy az ország összes közalkalmazottai családjuk egész évi lisztigényét biztosíthassák. A nagyobb mennyiségű liszt árának kifizetése sem fog a tisztviselőknek nagyobb nehézséget okozni, mert a kiutalás arra az időre esik majd, amikor a tisztviselők beszerzési előlege esedékes lesz.

Ahol gabona termett, ott a városok is vásárolhatnak.

A miniszter 120,778. számú rendelete intézkedik arról, hogy a községek és városok az ellátatlan lakosság részére október elseje után gabonát vásárolhatnak. E rendelkezés csak azokat a városokat és községeket érdekli, ahol annyi gabona termett, hogy a felesleget az ellátatlanok szükséglete, vagy e szükséglet egy része kielégítést nyerhet. Október elsejéig az érvényben lévő rendeletek értelmében az ilyen helyeken az ellátatlanok beszerzési utalványok alapján közvetlenül vásárolhatnak gabonát a Haditerménytől. Október elseje után ez az állapot megszűnik és az ellátatlanok részére való vásárlás csak a polgármester vagy a községi előljáróság útján történhetik. A városokban a polgármester, a községekben az előljáróság összeírta azokat, akik fedezetlen háziszükségletüket be akarják szerezni, a jegyzék alapján kiszámítják az egész évre beszerezhető mennyiséget, amelyet az esetben, ha a község vagy város területén termett és még ott tároló készletek megengedik, a Haditermény ottani bizományosa kiszolgáltatni tartozik.

A városok egész évi gabonaszükségletüket megkapják a Haditerménytől.

Az itt elmondott rendelkezés azokra a városokra és községekre vonatkozik, ahol a termelt mennyiségből az ellátatlanok szükséglete fedezhető. A miniszter azonban gondoskodni kíván arról is, hogy a mindennapi kenyérért aggódó polgárság nyugalma és az ellátatlanok szükséglete előre biztosítható ott is, ahol nem termelt akkora gabonamennyiség, hogy ebből az ellátatlan lakosság szükségletét meg lehetne vásárolni. Windischgrätz Lajos terve az, hogy megengedi a törvényhatóságoknak, miszerint a Haditerménnyel szerződést kössenek és e szerződés értelmében a Haditermény nagyobb, egyszerre több hónapra szóló tételekben szállítsa le az ellátatlanok részére szükséges gabonamennyiséget ott is, ahol ez a mennyiség a feleslegekből nem áll rendelkezésre. Eme intézkedésnek előfeltétele azonban az, hogy az egyes törvényhatóságok a reájuk kirótt gabonamennyiségeket idejekorán és pontosan szolgáltatassák be, mert különben e rendszer nem valószínűsíthető. A miniszter reméli, hogy ez meg is történik. És ez esetben meglesz a módja annak, hogy az ellátatlan lakosság szükséglete az egész ország területén az egész évre biztosítva legyen és hogy az ellátatlanok mindenütt több hónapra elegendő készletet kaphassanak meg egyszerre.

Bár a cséplési munkálatok még folyamatban vannak és így az idei termés végső eredményéről ezidőig pontos számadatok nem állhatnak rendelkezésre, de annyi már bizonyos, hogy az országnak liszttel és gabonával való ellátása a megállapított fejkvóta alapján teljesen biztosítva van, a fejkvóta leszállítására semmi esetre nem kerülhet sor és az is bizonyos, hogy az idén nem lesz kukoricás kenyér.

Szerkesztői üzenet.

F. M., vadász E...n. A beküldött költemény első versszakát itt közöljük:

Fel Magyarország szelleme!

Fütrődj hazám véretróddal
Most midőn sorsod fala dől el,
Most amikor meztelenre vetkőzötti le
Téged a ringatózó szeszély keze.
S eléd dobja a nyomort muszájból
A hűtelen s a mostoha nesze.

Ha nem is írta volna a neve alá, hogy vadász, magából a versből is láttuk volna, hogy gyalogos, mert a pegazust nem tudja megülni.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

Fogadják hálás köszönetünk kifejezését úgy a kartársak, mint mindazok, akik felejtethetetlen férjem elvesztésével nagy gyászunkban vigasztaló részvétükkel felkerestek és drága halottunkat örök nyughelyére elkisérték.

Özv. Handlovits Miklósné és fia.

P. IV. 649/3. 1918. sz.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék felszólítja mindazokat, akik a Békéscsabára áthelyezett dr. Weisz Bernát bártfai közjegyzőnek itteni biztosítékára az 1874: XXXV. t.-c. 173. §-a helyébe lépett 1886: VI. t.-cikk 40. §-a értelmében törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentsék be, mert különben a kir. törvényszék azok tekintetbevételére nélkül a zálogjog törlésének megengedése tárgyában fog intézkedni.

Eperjes, 1918. augusztus 1.

Az eperjesi kir. törvényszék.

Első eperjesi cementárú-ipar közk. társaság

A t. Közönség b. tudomására adjuk, hogy

Első eperjesi cementárú-ipar

törvényszerűen bejegyzett cég alatt Eperjesen, Kassai-út 39. szám alatt (a vasúti állomással szemben) létesített gyártelepünkön **cement-tetőcserepek, cementtéglák, cement-oszlopok, kerítések** és egyéb szakbavágó **cementgyártmányok** előállításával foglalkozunk.

Jutányos kiszolgálás, elsőrendű anyag szállítása üzleti főelvünk!

Első eperjesi cementárú-ipar.

Szappanfőző-szódát (Átz-kali)

5- és 10-kilogrammos postacsomagban szállít franco 10 korona per kiló

Széhy Antal, Budapest, II., Batthyány-tér.

„SIGORIN“

csodagyorsasággal írta

■ a poloskát. ■

Kis üveg 4 kor., nagy üveg 16 kor.
Fecskendő 2 kor.

Eperjesen kapható Williger Pál gyógyszerész-nél és Pálesch Árpád drogériájában.

Magyarországi főraktár:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Egy jó házból való fiú
tanoncúl
teljes ellátással felvétetik

Kun Sándor
fűszer- és csemegeüzletében Eperjesen.

Középkorú

házikisasszony

ki egy leánnyal a főzést és egyéb házi teendőket is vállalná, Kassára, kisebb keresztény családhoz kerestetik. Jó bánásmód biztosítva.

Cím: F. O.-né, Kassa, Pesti-út 34. sz.

Régi mesterhegedű

.. eladó. ..

Épülettervezéseket, előmérlet és költségvetések

szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszínrajzi felvételek készítését elvállalja **RUBY FERENC** építész, Tótsóvár.

A Holló-utcai Paulus-féle kertben

az összes gyümölcs a fákon

eladó.

Nyáralót vagy vidéki házat

butorozva és 1-50 holdas kerttel vennék Felsőmagyarországon.

Ajánlatokat kérek: Frau H. von Ostaszewska címre, Gräfenberg, Österreichische Schlesien.

Gyógynövényeket

kisebb és nagyobb tételekben vásárol **HEXNER ARTUR**

gyógynövénykivitele :: Liptó-szentmiklós. □ □ □ □

Felvilágosításért a céghez kell fordulni.